

FairWild

Standard

2.0 verzió

A FairWild bizottság által 2010. augusztus 26-án elfogadott változat, mely magában foglalja a gyógy-és aromanövények fenntartható gyűjtésének nemzetközi előiratait (ISSC-MAP, 1. verzió, 2007), illetve a FairWild standard 1. verzióját (2006)

Borítóterv: Michler, Pätzold, Cunningham, Cunningham (felső fotók)
Strohbach, Schippmann, Schippmann (alsó fotók)

Ezen leírás, illetve egyéb, ehhez kapcsolódó dokumentumok a FairWild hivatalos honlapján is elérhetők: www.FairWild.org

További információ a következő címen kérhető:

FairWild Foundation Secretariat
CH-8570 Weinfelden, Weststr. 51
Switzerland
Tel: +41-(0)71-626 0 626
Fax: +41-(0)71-626 0 623
e-mail: info@FairWild.org

Észrevételeit a FairWild Standard 2. verziójával kapcsolatban szívesen fogadjuk az info@FairWild.org címre küldve.

Forrás: FairWild Foundation. 2010. *FairWild Standard: Version 2.0*. FairWild Foundation, Weinfelden, Svájc.

Fordítás: Sárosi Szilvia

A fordítást támogatta: Traditional Medicinals Inc.

©FairWild Foundation, Svájc

Ezen dokumentum sokszorosítása oktatási, vagy egyéb, nem kereskedelmi, illetve a FairWild standard belföldi terjesztésének céljából a kiadási jogokat birtokló írásos engedélye nélkül is lehetséges.

Ezen dokumentum sokszorosítása viszonteladás, illetve egyéb, kereskedelmi jellegű célból a kiadási jogokat birtokló előzetes, írásos engedélye nélkül nem engedélyezett.

Köszönetnyilvánítás

A FairWild Standard létrejött: a 2.0 verzió számos szervezet és szakember együttes erőfeszítéseinek és azon törekvésének köszönhető, mely a Földünkön vadon gyűjtött növényi alapanyagok kereskedelmének fenntarthatóságát tűzte ki fő céljául.

Ez a folyamat nem jöhetett volna létre a German Federal Agency for Nature Conservation (Bundesamt für Naturschutz, BfN) és a Németországban működő WWF nagylelkű támogatása nélkül. Hálásak vagyunk továbbá az Institute for Marketecology (IMO) munkatársainak a FairWild Standard 2.0 hatástanulmányainak kivitelezésért, illetve az International Academy for Nature Conservation szervezetnek (Vilm szigete, Németország), mely számos esetben vendégül látta azon műhelyvitákat, melyek fontos szerepet játszottak ezen dokumentum megszületésében.

A FairWild Standard gyakorlati megvalósíthatóságának tesztelésekor a következő szervezetek és projektek nyújtottak szakmai és pénzügyi támogatást: German Federal Ministry for Economic Co-operation and Development (Bundesministerium Für Wirtschaftliche Zusammenarbeit, BMZ), EU-China Biodiversity Project (ECBP), Swiss Import Promotion Programme (SIPPO), WWF Németország, Traditional Medicinals, Martin Bauer GmbH & Co., Forum Essenzia e.V., ProFound, Kuendig AG, Bahnhof-Apotheke Kempten, IUCN D-Amerika, IUCN/SSC – Speciális Gyógynövény Csoport, Foundation for Revitalisation of Local Health Traditions (FRLHT) India, International Centre for Integrated Mountain Development (ICIMOD) Nepal és a TRAFFIC. A FairWild Alapítvány olyan közösségekkel, növénygyűjtésre szakosodott szervezetekkel, kutatóintézetekkel, állami szervezetekkel, illetve cégekkel működött együtt, melyek mindegyike vadon termő növények gyűjtésével, ezen alapanyagok feldolgozásával és kereskedelmével foglalkozik. Segítő szándékú észrevételeik a standardok folyamatos felülvizsgálata során elengedhetetlen fontosságúak.

A standard átdolgozását a FairWild Foundation Szakmai Bizottsága (FairWild Foundation's Technical Committee) végezte a FairWild Alapítvány Kuratóriumának (FairWild Foundation's Board of Trustees) útmutatása alapján.

Tartalomjegyzék

Köszönetnyilvánítás	3
1 Bevezetés.....	5
1.1. Alkalmazási terület és célkitűzés	5
1.2. A FairWild Standard 2.0 verzió felépítése	7
2 FairWild Standard 2.0 verzió	8
2.1. A FairWild növénygyűjtésre vonatkozó alapelvei és kritériumai	8
I. RÉSZ: VADON TERMŐ NÖVÉNYEK GYŰJTÉSÉNEK ÉS FENNTARTÁSÁNAK KÖVETELMÉNYEI	8
II. RÉSZ: JOGI ÉS ETIKAI KÖVETELMÉNYEK	8
III. RÉSZ: TÁRSADALMI ELVÁRÁSOK ÉS A TISZTESSÉGES KERESKEDELEM KÖVETELMÉNYEI	9
IV. RÉSZ: MANAGEMENT ÉS ÜZLETI ELVÁRÁSOK	10
2.2 A FairWild alapelvei és kritériumai vadon gyűjtött növényi részek felvásárlóinak	10
Hivatkozások	11
1. Melléklet: Jelölések és rövidítések	12

1 BEVEZETÉS

1.1 Alkalmazási terület és célkitűzés

A FairWild Standard 2.0 verziója a vadon termő növények gyűjtését és az ehhez kapcsolódó egyéb tevékenységeket a fenntarthatóság, társadalmi felelősség és a tisztességes kereskedelem alapelveit figyelembe véve adja meg. Magában foglalja a gyógy-és aromanövények fenntartható gyűjtésének nemzetközi előíratait (ISSC-MAP) 1. verzió (MPSG, 2007), illetve a Fairwild Standard 1. változatát (MEINSHAUSEN et al. 2006) ezáltal egyértelmű leírást adva a fenntartható gyűjtésről.

A FairWild Standard **alapvető célkitűzése** a vadon termő növényfajok élőhelyének hosszú távú megőrzése, így biztosítva a gyűjtés folyamatos lehetőségét és a nagyobb hasznot a gyűjtők számára. A leírás figyelembe veszi a helyi szokásokat és a kulturális hátteret is.

Az élelmiszeripar, kozmetikai ipar, wellness, illetve gyógyászati területeken tapasztalható fokozódó kereslet a természetes eredetű alapanyagok iránt egyre nagyobb ökológiai és társadalmi kihívásokhoz vezet. A kereskedelmi célú „túlgyűjtés” a vadon termő növényállományok és fajok eltűnését eredményezheti, a helyi ökoszisztémákat is veszélyezteti. Ez a folyamat súlyos gazdasági és hosszú távon egészségügyi károkat okozhat, mely ténnyel nem csupán az állami szervezeteknek és az üzleti élet szereplőinek, de maguknak a fogyasztóknak is szembesülni kellett. Az élőhelyek szűkülése és a fajok eltűnése pedig leginkább azon emberek megélhetését veszélyezteti, akik alapvetően is a szegényebb társadalmi rétegekbe tartoznak. Így az ökológiai, társadalmi és gazdasági szempontok figyelembevételével vált szükségessé a vadon termő növények fenntartható gyűjtésének kidolgozása. A FairWild Standard ezen kihívásnak megfelelően jött létre.

A FairWild Standard magában egyesíti egyfelől a már létező, átfogó jellegű növényvédelmi és etikai előírásokat, másfelől az egyes növényfajokra specializálni szükséges, helyi feltételeknek megfelelő gyűjtési eljárásokat. A FairWild Standard elvárásainak és kritériumainak figyelembevételével 11 olyan alapelv fogalmazható meg, melyek betartásával a kereskedelmi cégek, állami szervezetek, kutatóközpontok és az egyes társadalmi csoportok számára könnyen elsajátíthatóvá válik a jó gyűjtési gyakorlat:

1. A vadon termő növények élőhelyének megőrzése.
2. A kedvezőtlen környezeti behatások elleni védelem.
3. A hatályos jogszabályok, rendeletek és egyezmények figyelembe vétele.
4. A helyi szokásjogok és haszonszerzési jogok tiszteletben tartása.
5. A gyűjtők és felvásárlók közötti tisztességes szerződéses jogviszony elősegítése.
6. A gyermekmunka korlátozása a vadon termő növények gyűjtésekor.
7. A gyűjtők és szervezeteik számára különböző juttatások biztosítása.
8. A gyűjtők számára tisztességes munkakörülmények biztosítása.
9. Felelős vezetési-irányítási gyakorlat bevezetése.
10. Felelős üzleti gyakorlat bevezetése.
11. A vásárlók iránti elkötelezettség biztosítása.

A FairWild Standard 2.0 verziójának **alkalmazási területe** a növényi drogokra és más, növényi eredetű termékek alapanyagaira terjed ki, melyek gyűjtésből származnak úgy, mint:

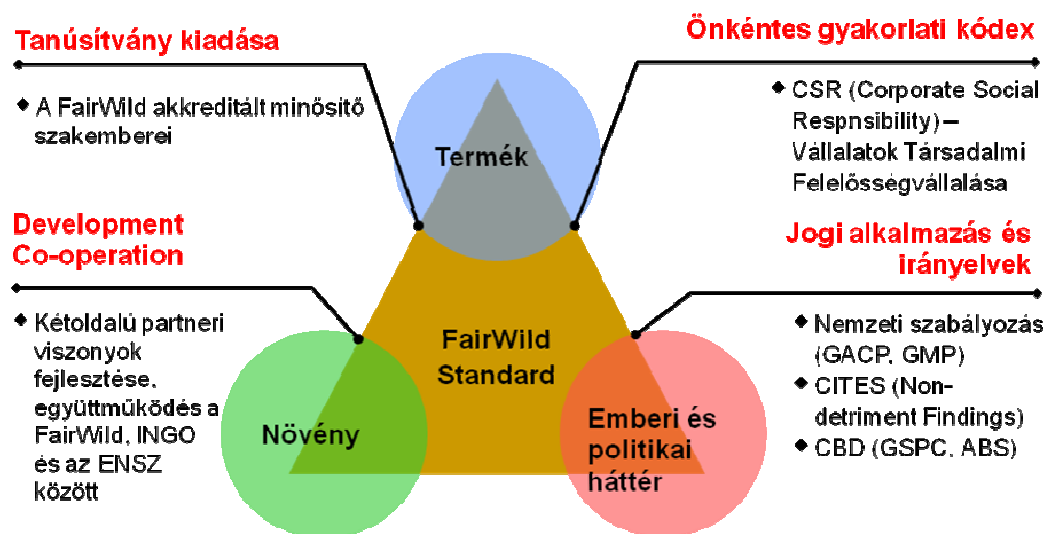
- ✓ természetes élőhelyükön gyűjtött növények, növényi részek és növényi eredetű termékek,
- ✓ természetes élőhelyükön gyűjtött gombák és zuzmók.

A fent említett körön kívül eső fajoknál (alapvetően természetű, de kivadulva is megtalálható, meghonosodott, invazív vagy újra betelepített fajok) esettanulmányok kerültek rögzítésre egy adatbázisban¹. A FairWild Standard alkalmazási területe nem terjed ki az állati eredetű alapanyagokra, vagy állati eredetű anyagcseretermékekre (viaszok, méz).

A FairWild Standard a növényi alapanyagok gyűjtésekor felmerülő igen eltérő földrajzi, ökológiai, kulturális, gazdasági és kereskedelmi adottságok mellett is alkalmazható. Alapvetően az önellátás vagy kisebb vállalkozások helyett a nagyobb léptékű, kereskedelmi célú gyűjtéshez nyújt útmutatást.

A FairWild Standard magában foglalja a vadon termő fajok és élőhelyeik védelmére vonatkozó alapelveket, illetve a társadalmi felelősség szempontjából kidolgozott üzleti eljárásokat egyaránt. A FairWild Foundation felismerte, hogy a tényleges, pozitív hatás elérése érdekében a megvalósítás lehetőségét több oldalról kell megközelíteni (1. ábra); ezáltal támogatva azon megélhetési ágazatokat, melyek a fenntartható gyűjtésből származó növényi alapanyagtól függenek. A FairWild alapelvei és elvárásai ezen a területen a következő céloknak megfelelően alkalmazhatók:

- útmutatást adnak a növényi források megfelelő kezeléséhez,
- elősegítik a már létező szabályozási rendszerek és irányelvek tényleges megvalósulását (környezetvédelmi előírások, a nemzetközi megállapodásokhoz történő igazodás),
- bázisként szolgálhatnak belföldi monitoring és leíró rendszerekhez (önkéntes gyakorlati kódex),
- segítik a FairWild minőség-tanúsítási rendszerét.

1. ábra: A FairWild Standard 2.0 verziójának megvalósulási szintjei

Non-detriment Findings (NDF): Annak megállapítása, hogy a tranzakció nincs negatív hatással a faj vadon élő állományára nézve

A FairWild Standard egy folyamatosan alakuló-fejlődő dokumentum, melynek időről időre történő átdolgozása az eddigi gyakorlati tapasztalatokon és az üzleti élet meghatározó szereplőinek véleményén alapul.

¹ További útmutatás a témakörön belül rövidesen elérhetővé válik a FairWild Foundation honlapján (www.FairWild.org), illetve külön kérésre (info@FairWild.org).

1.2 FairWild Standard 2.0 verzió felépítése

A FairWild Standard 2.0 verziójának gyakorlati felépítését az 1. táblázat mutatja be.

1. táblázat: A Standardban szereplő fogalmak elkülönítése

Fogalom	Leírás
Standard	A jó vezetési gyakorlat megvalósítását és/vagy fejlesztését elsegítő szabályok összessége.
Alapelv	Alapvető jog vagy szabály, mely alapjául szolgál a megfelelő eljárásoknak és következtetéseknek. Az alapelvek egy célkitűzés meghatározott elemei.
Kritérium	Egy módszer vagy eljárás azon állapota vagy szempontja, mely egy alapelv pontos betartásához szükséges. A kritériumok tényleges megvalósulása elő kell, segítse az adott körülmények feltételeihez történő minél nagyobb fokú igazodást.
Indikátor	Egy tevékenység kritériumhoz igazodásának kvantitatív vagy kvalitatív minőségi mutatója. A FairWild rendszer által alkalmazott indikátorok (ellenőrzési pontok) a teljesítés különböző fokozatait írják le, ezáltal segítve az akadálymentes ellenőrzési folyamatot.

LAMMERTS VAN BUEREN és BLOM NYOMÁN (1997)

A FairWild Standard 2.0 verziója 11 alapelvet és 29 kritériumot fogalmaz meg, a fenntartható gyűjtés ökológiai, társadalmi és gazdasági elvárásainak megfelelően, melyek ezen dokumentum 2. fejezetében kerültek felsorolásra. Egy társdokumentumban (FWF 2010b) rögzítésre került teljesítési indikátorok ellenőrzési pontjául szolgálnak a FairWild Standardban megfogalmazott alapelvek és kritériumok megvalósulásának. Egyben kiindulási pontjai is a verifikációnak, belföldi ellenőrzési folyamatoknak, a FairWild minőség-tanúsítási rendszerének, melyet a FairWild Foundation által akkreditált független szervezetek végeznek. Részletes, külső ellenőrzési eljárások, a tanúsítvány kiadásának minimum követelményei, a termékek címkézésére vonatkozó, illetve a FairWild logó használatával kapcsolatos információk a FairWild Foundation szervezettől kérhetők.

2 FAIRWILD STANDARD 2.0¹ VERZIÓ

2.1 A FairWild növénygyűjtésre vonatkozó alapelvei és kritériumai

I RÉSZ: VADON TERMŐ NÖVÉNYEK GYŰJTÉSÉNEK ÉS FENNTARTÁSÁNAK KÖVETELMÉNYEI	
1. Alapelv: Vadon termő növényi források megőrzése <i>A vadon termő növények gyűjtését olyan arányban, mértékben és módon kell végezni, mely a növényfajok és azok természetes populációinak hosszú távú fenntarthatóságát szolgálja.</i>	
1.1	A célfajok védettségi státusza A célfajok és populációik védettségi státusza rögzített és rendszeres felülvizsgálat alatt áll.
1.2	Tudatos gyűjtési eljárások összessége A megfelelő botanikai azonosítás, térképészet, génmegőrzés, illetve a célfajok megfigyelése és a gyűjtési tapasztalatok folyamatos értékelése szolgáltatja az alapot a gyűjtési és management eljárásokhoz.
1.3	A gyűjtés fenntarthatóságának mértéke A gyűjtés fenntarthatóságának mértéke (intenzitása, gyakorisága) nem haladhatja meg a célfaj hosszú távú regenerációs képességét.
2. Alapelv: A káros környezeti behatások elleni védelem <i>A gyűjtés során felmerülő káros környezeti behatások megelőzése a gyűjtési terület mellett fekvő élőhelyek és az egyéb növényfajok esetében.</i>	
2.1	Veszélyeztetett növényfajok és élőhelyek A ritka előfordulású, veszélyeztetett növényfajok és élőhelyek, melyekre a célfajok gyűjtése negatív hatást gyakorolhat, védettek és jól azonosíthatók.
2.2	Élőhelyek (tájvédelmi) kezelési módja A gyűjtéshez kapcsolódó management eljárások nem gyakorolhatnak káros hatást az ökoszisztéma változatosságára, működésére.
II RÉSZ: JOGI ÉS ETIKAI KÖVETELMÉNYEK	
3. Alapelv: A hatályos jogszabályokhoz, rendeletekhez és egyezményekhez történő igazodás <i>A gyűjtés és az ehhez kapcsolódó management tevékenységek megfelelése a legitim, birtoklásra vonatkozó rendelkezéseknek, illetve a hatályos jogszabályoknak, rendeleteknek és egyezményeknek.</i>	
3.1	Birtoklás, felhatalmazás management tevékenységre és használati jogok A gyűjtőknek és felvásárlóknak általuk is ismert, egyértelmű joguk és felhatalmazásuk van a növényi célforrások használatára, kezelésére.
3.2	Jogszabályok, rendeletek és közigazgatási követelmények A gyűjtésnek és az ehhez kapcsolódó management tevékenységeknek meg kell felelniük minden nemzetközi egyezménynek, nemzeti és helyi jogszabálynak, rendeleteknek és közigazgatási követelménynek, ideértve a védett növényfajokra és élőhelyeikre vonatkozó előírásokat is.
4. Alapelv: A helyi szokásjogok és haszonszerzési jogok tiszteletben tartása <i>A 'helyi közösségek' és a 'benszülött lakosság' vadon termő növények gyűjtésére és élőhelyeik kezelésére vonatkozó szokásjogának elismerése, tiszteletben tartása és védelme.</i>	
4.1	Hagyományos felhasználás, szokások, hozzáférési jogok és kulturális örökség A helyi közösségek vagy a benszülött lakosság törvényes vagy szokásjogon alapuló birtoklási vagy használati joga és annak szükséges kiterjesztése, a gyűjtés területén megszerzett tradicionális tudásanyagának, vagy a növényi források védelmére.
4.2	Haszonmegosztás A helyi közösségekkel és benszülött lakossággal kötött megállapodások az élőhelyek tisztázott birtokviszonyain, a hozzáférési jogokon, a management követelményeken és a növényforrások valós értékén kell alapulniuk; tisztességes és jogszerű részesedést biztosítva az összes partnernek.

¹ A FairWild Standard 2.0 verziójának szójegyzéke a teljesítési indikátorokkal együtt a társdokumentumban található meg (FWF 2010b).

III RÉSZ: TÁRSADALMI ELVÁRÁSOK ÉS A TISZTESSÉGES KERESKEDELEM KÖVETELMÉNYEI	
5. Alapelv: A gyűjtők és felvásárlók közötti tisztességes, szerződéses jogviszony elősegítése <i>A gyűjtőknek saját szervezeteik és hozzáférési lehetőségük van mindazon szükséges információhoz, melyek segítségével egyértelműen bizonyíthatják érdekeltségüket a FairWild prémiumra vonatkozó döntéseiben. Semmilyen társadalmi csoport nem kerülhet diszkriminatív megkülönböztetés alá.</i>	
5.1	Tisztességes, szerződéses jogviszony A gazdasági viszony a gyűjtők és a felvásárlók között egyértelmű és tisztességes, biztosítva a lehetőséget a gyűjtők számára olyan döntések meghozatalában, melyek a prémiumok felhasználására, vagy az árkalkulációra vonatkoznak.
5.2	A gyűjtőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés kizárása A gyűjtőkkel szemben faji hovatartozásuk, bőrszínük, etnikai származásuk, vallásuk, nemiségük vagy politikai nézeteik miatt nem állhat fenn diszkrimináció, a regisztrált gyűjtők körében a nők arányának növelése támogatandó.
6. Alapelv: A gyermekmunka korlátozása a gyűjtéshez kapcsolódó tevékenységek során <i>A gyűjtők által végzett tevékenység során lényeges gyermekmunka nem vehető igénybe.</i>	
6.1	Gyermekek és fiatalok gyűjtők Gyermek, szerződéssel rendelkező gyűjtő nem lehet. A fiatalok veszélyes munkát nem végezhetnek.
6.2	A gyűjtők és a gyermekek közötti szerződéses jogviszony A gyűjtők munkájukhoz segítségként nem szerződtesethetnek gyermekeket.
6.3	A szülei munkáját segítő gyermekek Csak korlátozott mennyiségű munka engedélyezett, kizárólag felügyelet mellett.
7. Alapelv: A gyűjtők és szervezeteik számára különböző juttatások biztosítása <i>A piaci közvetítők részvétele minimalizált, a gyűjtők számára tisztességes árgarancia biztosított, a közösségek társadalmi fejlődése a FairWild prémium program által támogatott.</i>	
7.1	Tisztességes felvásárlási árak és fizetési eljárás biztosítása a gyűjtők számára A jó gyűjtési gyakorlat hosszú távon tisztességes árakat eredményez, melyhez egyértelmű árkalkuláció szükséges. Az árképzési folyamatban, a minél rövidebb kereskedelmi utak fenntartásában és az időben történő kifizetések megvalósulásában a gyűjtők is szerepet vállalnak.
7.2	FairWild prémiumok felhasználása és annak adminisztrálása A FairWild rendszerén belül kifizetésre kerülő prémium bejegyzésre kerül a prémium alapnál, az annak felhasználására vonatkozó javaslatoknál figyelembe veszik a gyűjtők szervezeteinek, reprezentatív képviselő-testületeinek, illetve a FairWild prémium bizottságában helyet foglaló döntéshozók véleményét.
8. Alapelv: A gyűjtők számára tisztességes munkakörülmények biztosítása <i>A megfelelő gyűjtési gyakorlat kedvező munkakörülményeket biztosít a gyűjtésben és feldolgozásban résztvevők számára.</i>	
8.1	A növényt gyűjtőkre vonatkozó alapvető munkajogok A vadon termő növények gyűjtésével összefüggő eljárások tiszteletben tartják az alapvető emberi értékeket és jogokat, melyek minden munkavállalót megilletnek.
8.2	Biztonságos munkavégzési körülmények biztosítása a gyűjtés során Biztonságos és higiénikus munkakörülményeket kell biztosítani a mindenkori ipari háttér és speciális veszélyforrások figyelembevételével.
8.3	Tisztességes foglalkoztatási viszonyok biztosítása a növénygyűjtés területén A vadon termő növények gyűjtésekor társadalmilag felelős munkáltatóra és kedvező foglalkoztatási viszonyokra van szükség.

IV RÉSZ: MANAGEMENT ÉS ÜZLETI ELVÁRÁSOK

9. Alapelv: Felelős vezetési-irányítási gyakorlat bevezetése

A vadon termő növények gyűjtésének rugalmas, gyakorlatias, partnerségen alapuló és egyértelmű management eljárásokon kell alapulnia.

9.1	Faj/élőhely management terv Az adott növényfajra/élőhelyre vonatkozó management tervben rugalmasan alkalmazható, gyakorlati management eljárások, illetve a jó gyűjtési gyakorlatra vonatkozó ismérvek definiáltak.
9.2	Felmérések, vizsgálatok, monitorozás A vadon termő növények gyűjtése a forrásmegőrzés gyakorlatban is megvalósuló biztosításával, a gyűjtéshez kapcsolódó tapasztalatok összesítésével és elemzésével egyaránt támogatott folyamat.
9.3	A fenntartható gyűjtés kivitelezése a gyűjtők által Kizárólag megfelelően képzett és hozzáértő személy végezheti a célfajok gyűjtését, illetve ellenőrizheti a gyűjtésre vonatkozó előírások tényleges megvalósulását.
9.4	Képzés és teljesítménytervezés A vezetők és a gyűjtők megfelelő szakértelemmel rendelkeznek (képzés, vezetési ismeretek, gyakorlati tapasztalatok), melyek előfeltételei a management terv megvalósításának és egyben lehetővé teszik, hogy munkájuk során ezen Standard elvárásainak is megfeleljenek.
9.5	Őszinte bánásmód és partnerség A felek között nyílt viszonyra van szükség, mely az összes partnertől megköveteli a management terv tiszteletben tartását, illetve az információk összegyűjtését és megosztását.

10. Alapelv: Felelős üzleti gyakorlat bevezetése

A vadon termő növények gyűjtése meg kell, feleljen a piaci elvárásoknak (minőség, pénzügyi háttér, nyomon-követhetőség) ugyanakkor nem veszélyeztetheti a növényi források fenntarthatóságát.

10.1	Piaci/felvásárlói követelmények A fenntartható gyűjtésnek és a növényi források kezelésének igazodnia kell a mindenkori piaci feltételekhez, elkerülendő az eladhatatlan áru felesleges felhalmozását.
10.2	Nyomon-követhetőség A célfajok begyűjtött növényi részeinek tárolása és kezelése során hangsúlyt kell fektetni a nyomon-követhetőségre a forrásterületek és az eladás helye között.
10.3	Megfelelő pénzügyi háttér és felelős kereskedelmi viszonyok Azon eljárások összessége, melyek a célfajok fenntartható gyűjtéséhez biztosítják a megfelelő pénzügyi háttérrel.

2.2 A FairWild alapelvei és kritériumai vadon gyűjtött növényi részek felvásárlóinak

11. Alapelv: A vásárlók iránti elkötelezettség biztosítása

A gyűjtött alapanyag felvásárlója (pl.: importőr) kölcsönösen előnyös, hosszú-távú üzleti kapcsolat kialakítására törekszik, mely tiszteleten, őszinteségen és a minőség szempontjából a beszállító támogatásán alapul.

11.1	Kölcsönösen előnyös kereskedelmi viszonyok A vadon gyűjtött növényi részek felvásárlójának törekednie kell a tisztességes, hosszú-távú kereskedelmi viszony kialakítására a beszállítóval, mely során támogatja a beszállítót információ megosztással, képzéssel és előnyös kereskedelmi feltételek biztosításával.
11.2	Tisztességes árak és a FairWild prémium rendszer A felvásárló tisztességes árat fizet a vadon gyűjtött növényi részekért, a FairWild prémium rendszer pedig támogatja a gyűjtők közösségeinek társadalmi fejlődését.

HIVATKOZÁSOK

FWF. 2010a. *FairWild Standard: Version 2.0*. FairWild Foundation, Weinfelden, Switzerland.

FWF. 2010b. *FairWild Standard: Version 2.0. Performance Indicators*. FairWild Foundation, Weinfelden, Switzerland.

LAMMERTS VAN BUEREN, E.M., AND E.A. BLOM. 1997. *Hierarchical Framework for the Formulation of Sustainable Forest Management Standards*. The Tropenbos Foundation, Leiden, The Netherlands.

MPSG. 2007. *International Standard for Sustainable Wild Collection of Medicinal and Aromatic Plants (ISSC-MAP)*. Version 1.0. Bundesamt für Naturschutz (BfN), MPSG/SSC/IUCN, WWF Germany, and TRAFFIC (BfN-Skripten 195), Bonn, Gland, Frankfurt, and Cambridge.

MEINSHAUSEN F, S. WINKLER, R. BÄCHI, F. STAUBLI, AND K. DÜRBECK. 2006. *FairWild Standards, Version 1 (11/2006)*. FairWild Foundation, Weinfelden, Switzerland.

1. MELLÉKLET: RÖVIDÍTÉSEK ÉS JELÖLÉSEK

ABS	Access and benefit-sharing – hozzáférhetőség és haszon-megosztás
BfN	Bundesamt für Naturschutz / German Federal Agency for Nature Conservation
BMZ	Bundesministerium Für Wirtschaftliche Zusammenarbeit / German Federal Ministry for Economic Co-operation and Development
CBD	Convention on Biological Diversity – Biológiai Sokféleség Egyezmény
CITES	Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora – Egyezmény a veszélyeztetett, vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről
CSR	Corporate Social Responsibility – Vállalatok Társadalmi Felelősségvállalása
ECBP	EU-China Biodiversity Project – EU-Kína Biodiverzitási Projekt
FWF	FairWild Foundation
FRLHT	Foundation for Revitalisation of Local Health Traditions
GACP	Good Agricultural and Collection Practices – Jó Termesztési és Gyűjtési Gyakorlat
GMP	Good Manufacturing Practices – Jó Gyártási Gyakorlat
GSPC	Global Strategy for Plant Conservation – Növényvilág Megőrzésének Világstratégiája
ICIMOD	International Centre for Integrated Mountain Development
IMO	Institute for Marketecology
INGOs	International non-government organisations – Nemzetközi Civil Szervezetek
ISSC-MAP	International Standard for Sustainable Wild Collection of Medicinal and Aromatic Plants - A Gyógy-és Aromanövények Fenntartható Gyűjtésének Nemzetközi Előiratai
IUCN	International Union for Conservation of Nature – Természetvédelmi Világszövetség
MAP	Medicinal and aromatic plant – Gyógy-és aromanövény
MPSG	Medicinal Plant Specialist Group of the IUCN/SSC – Gyógynövény speciális csoport az IUCN/SSC-n belül
SIPPO	Swiss Import Promotion Programme
SSC	Species Survival Commission
UN	United Nations – ENSZ (Egyesült Nemzetek Szervezete)